

”Kun saa olla enemmän turvassa.”

Mitä väkivaltaa kokeneilta pieniltä lapsilta voidaan oppia?

Susanna Kalliola
Kehittämispäällikkö
Pesäpuu ry

Miksi ei enää hiljaisuutta?

Väkivallalle altistuneen lapsen yksin jääminen kokemuksensa kanssa on vakava asia.

Se, miten lasten ääni on kuultu näkyy vasta sitten, kun kuulluksi tulemisen seuraukset todentuvat positiivisesti heidän elämässään.

Mainio ja Zataar – mistä on kyse?

- Yhteistyö THL:n kanssa
- Kehittää työväline, jonka tarkoitus auttaa pieniä lapsia käsittelemään väkivallan kokemuksiin ja tunteitaan yhdessä aikuisen kanssa
- Tarve saada väkivallalle altistuneiden pienten lasten ääni ja kokemukset esiin
- Lapsilta lapsille
- Kirahvitoiminta vahvistaa pienten lasten osallisuutta lastensuojelussa.
- Kehitämme yhdessä lasten kanssa heille sopivia tapoja itseilmaisuun ja ammattilaisille välineitä työskennellä lasten kanssa.
- Lasten kanssa työskennellään ulkoistamalla, ei käsitellen lapsen omaa tilannetta. Lapset työskentelevät hyödyntämällä omia kokemuksiaan.

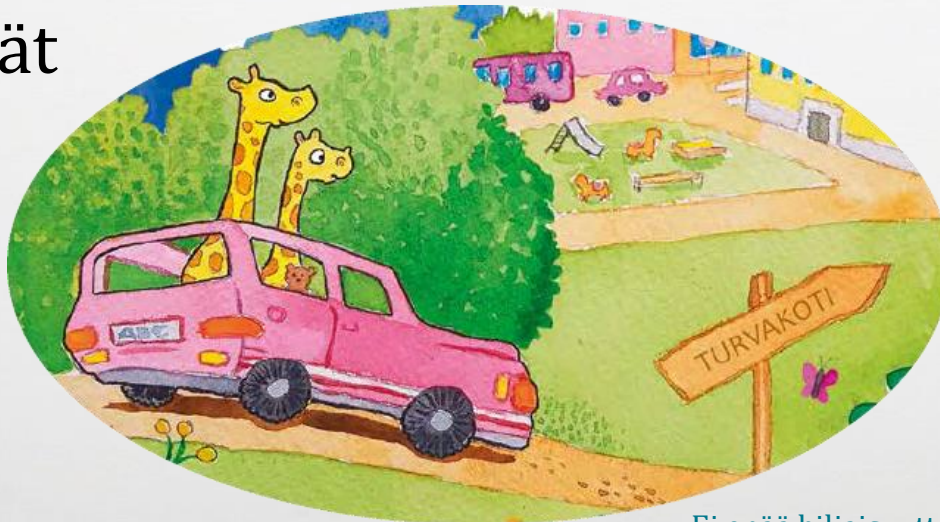
Satukirja väkivallalle altistuneille lapsille

- Kehittäjätapaukset turvakodeissa
- Lapset iältään 3–5-v
- Menetelmänä leikki
- Ulkoistaminen, ratkaisukeskeisyys
- Pilotoinnissa mukana lapsia, turvakodin työntekijöitä, huoltaja

Satukirjan sisältö

- Ohjeet aikuiselle
- Mitä tapahtuu Mainion kotona
- Mainio turvakodissa – kummallinen olo
- Avulias apina Zataar ilmestyy Mainion avuksi
- Mainio keksii monta auttamisen keinoa
- Tehtävät

Lasten esiin nostamat auttamisen keinot

16.03.2021

Ei enää hiljaisuutta

Mitä väkivallalle altistuneet lapset opettivat meille aikuisille?

Lapset eivät ole väkivallan sivusta seuraajia, vaan sen näkijöitä ja kokijoita, siinä missä aikuisetkin.

Lapsen kokema väkivallan maailma on erilainen kuin aikuisen kokema väkivallan maailma.

***Lapselta ei saa kuulla sitä mitä haluaa,
mutta saa kuulla sen mitä lapsi haluaa
kertoa.***

***Jo ensimmäinen lapsi opetti,
ettei pelko ole ainoa tunne,
joka väkivallalle altistumisesta seuraa.***

Pelosta puhuminen herätti lapsissa vaihtelevia reaktioita.

Yksi lapsista leikki hahmoilla väkivaltaisesti. Hahmot painivat keskenään, potkivat ja mätkivät. Jonkin aikaa annoimme lapsen jatkaa leikkiä sellaisenaan, kunnes lähdimme ohjaamaan ja suuntaamaan leikkiä niin, että se päättyisi turvallisesti. Leikki päättyi niin, että lopulta poliisihahmot tulivat hakemaan tappelijat pois ja tilanne Mainion kodissa rauhoittui.

Tilanteessa meille heräsi tunne, että lapselle oli tärkeää saada toteuttaa väkivaltainen tilanne ja purkaa se. ***Nousi hypoteesi, että lapsi kertoi paljon eletystä elämästään.*** Lapsen kanssa jatkoimme leikkiä yhdessä sen pohtimiseen, mikä Mainiota lohdutti ja auttoi tappelun jälkeen.

***Vaikeiden asioiden käsittely on
lapselle rankkaa,
se on tehtävä pienissä erissä.***

”Ei aikuinen voi tietää mitään.”

Osallisuus on keino suojella lasta.

Pienillä lapsilla on paljon kerrottavaa.

Tarvitsemme kaiken ikäisiä lapsia sanoittamaan väkivallan todellisuutta, muuten emme tiedä minkälaista se kenellekin on.

Väkivaltaa on tärkeää sanoittaa myös siksi, että lapset oppivat sellaisen toiminnan väkivallaksi mieltämään.

Ilman ymmärrystä vääränlaisesta kohtelusta, on lapsen on hankala pyytää apua.

Lähteitä ja lisätietoja

- Mainio ja Zataar, THL ja Pesäpuu ry. Lasten tuottaman tiedon pohjalta toimittaneet; Jukka Mäkelä, Susanna Kalliola ja Hanna Särkiö. Kuvitus Elise Liikala.
<https://verkkokauppa.pesapuu.fi/product/192/mainio-ja-zataar>
- Kirahvi Mainio ja Zataar – kehittämistyötä turvakodeissa. Kalliola & Särkiö 2020. Julkaisussa Kurkistuksia pienten lasten kanssa tehtävään kehittämistyöhön lastensuojelussa Paaso & Varjo (toim.) <https://pesapuu.fi/wp-content/uploads/2020/05/Kirahvit-julkaisu-2020.pdf>
- Tulossa 2021, Kalliola & Särkiö, Raising Children's Voices, 3-to-5-year-old children developing violence work
- Lisätietoja: Susanna Kalliola, susanna.kalliola@pesapuu.fi, 044-715 0215, www.pesapuu.fi